

Latvijas Ģeotelpiskās
informācijas aģentūra

Gravimetriskās aktivitātes 2023.gadā un nākotnes ieceres

Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūras pārskats par ģeodēzijas jomā padarīto 2023.
gadā

Ģeodēzistu diena 2023
Rīgas Tehniskās universitātes Ģeomātikas katedra
2024. gada 20. februārī

Ģeodēzijas departamenta
Ģeodēzisko mērījumu nodaļas
vecākais ģeodēzijas inženieris gravimetrijā
Vents Zuševics

Latvijas Ģeotelpiskās
informācijas aģentūra

Gravimetrija

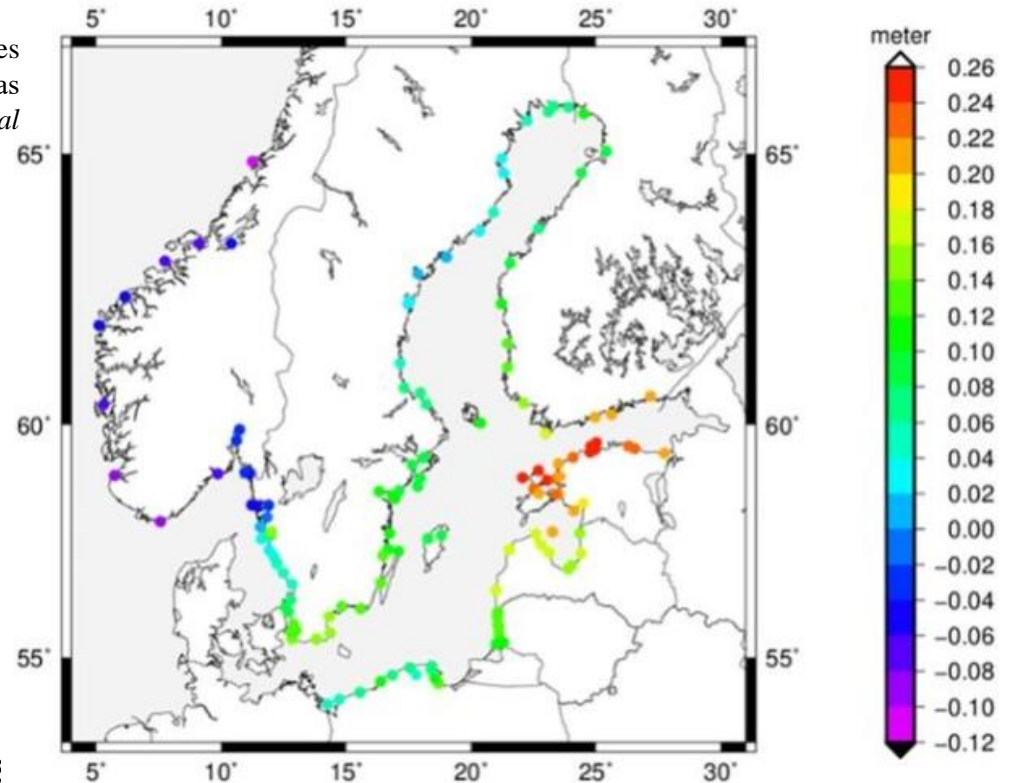
- I. Jūras gravimetrijas kampaņa BalMarGrav 2023/IV-VI
- II. Atskaites sistēmas LAG-2019 uzmērīšana 2023/V-VIII
- III. Sauszemes gravimetrijas kampaņa 2023/VIII-X

Jūras gravimetrija kontekstā Baltic Sea Chart Datum 2000 (BSCD2000)

Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūra

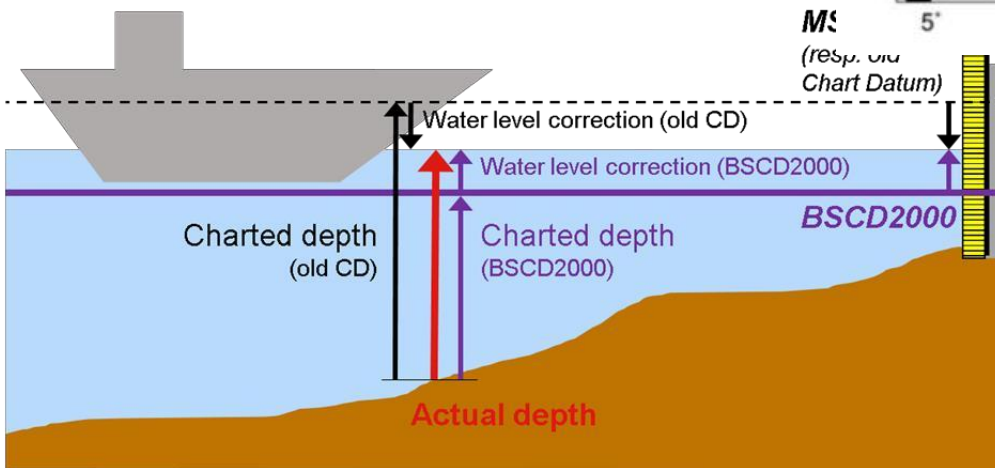
Att.2. Nacionālo jūras karšu atskaites virsmām un BSCD vērtību starpības mareogrāfu stacijās. Schwabe et al 2020.

BSCD2000-vienota augstuma atskaite uz sauszemes un jūrā

Pāreja no vecās jūras dziļuma atskaites 2024.-

Latvijas Jūras administrācijas pārraudzībā

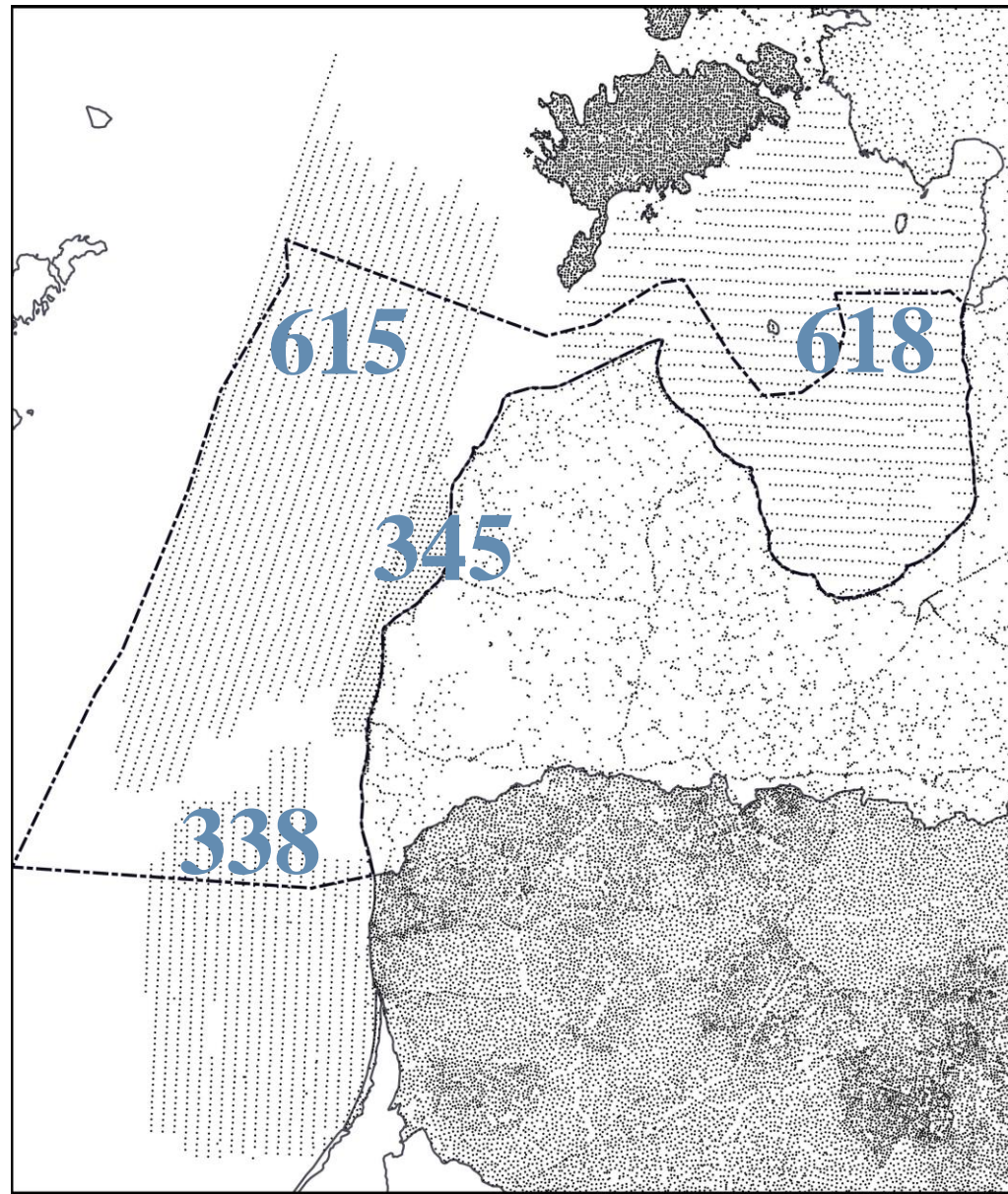
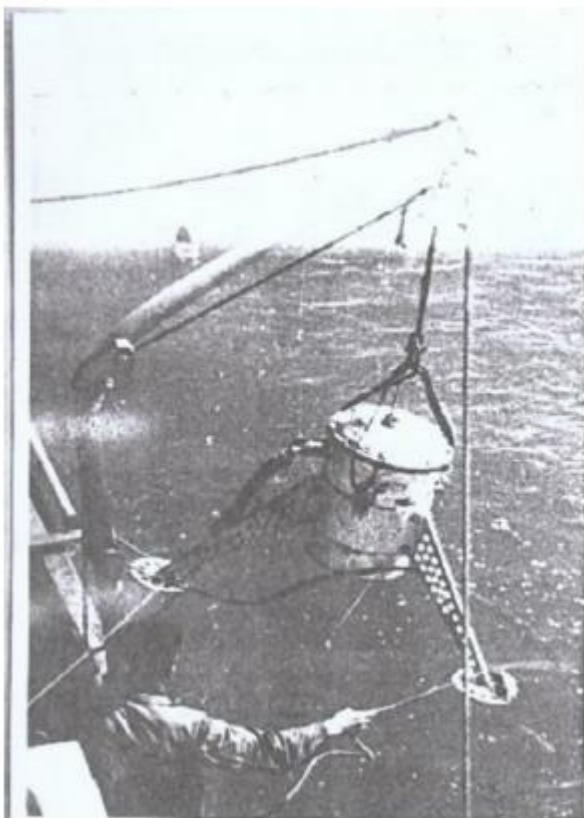

Att.3. Vienota jūras līmeņa noteikšana, izmantojot BSCD2000. Schwabe et al 2020.

Latvijas Ģeotelpiskās
informācijas aģentūra

Att.4. Novērojumi Rīgas līcī 1966.g. (Balmargrav 2023)

Att.5. Vēsturisko jūras gravimetrisko datu kopas (un to datubāzes apzīmējumi)
Latvijas jūras telpā.

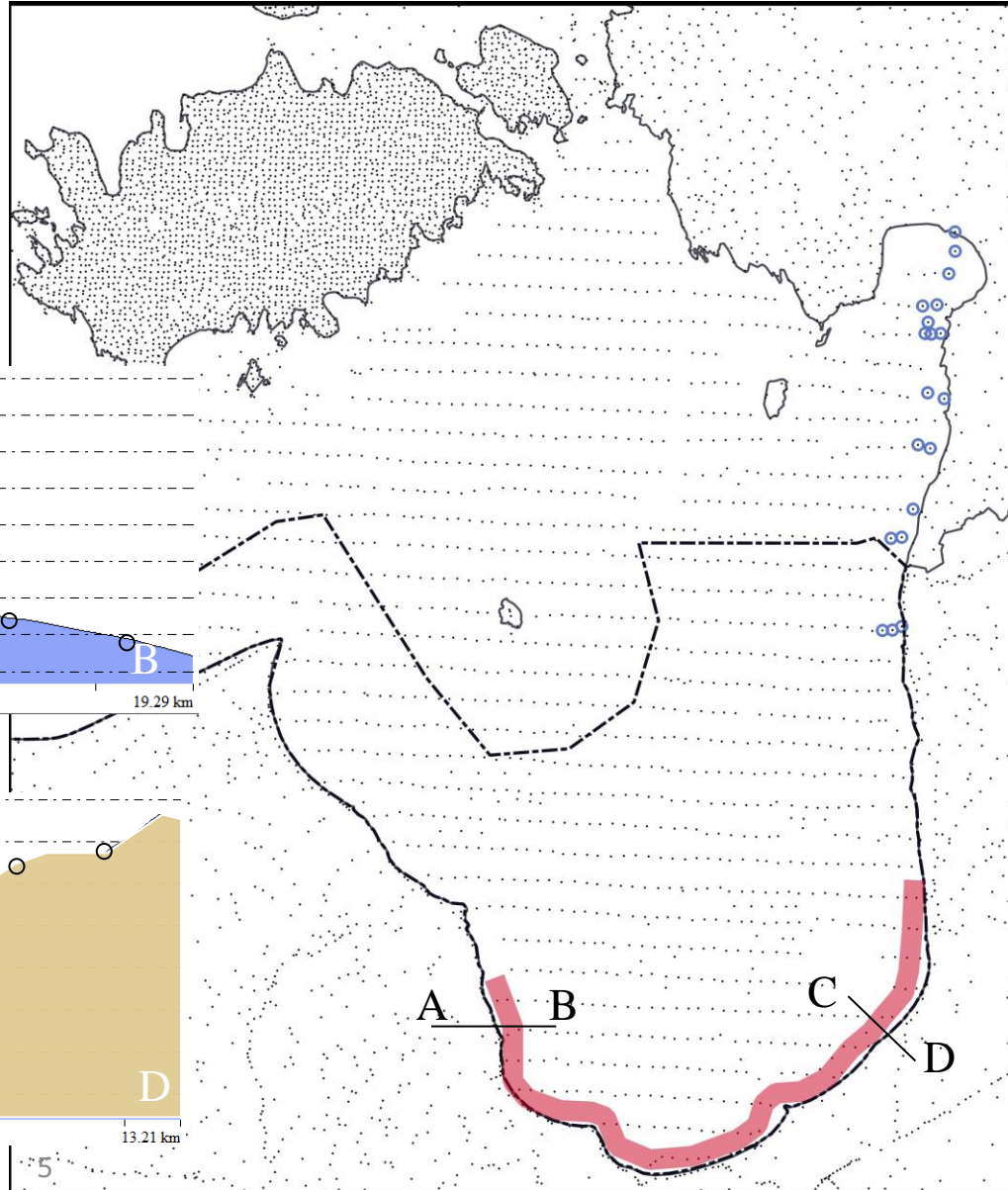

Jūras gravimetrija kontekstā. 1960-1992

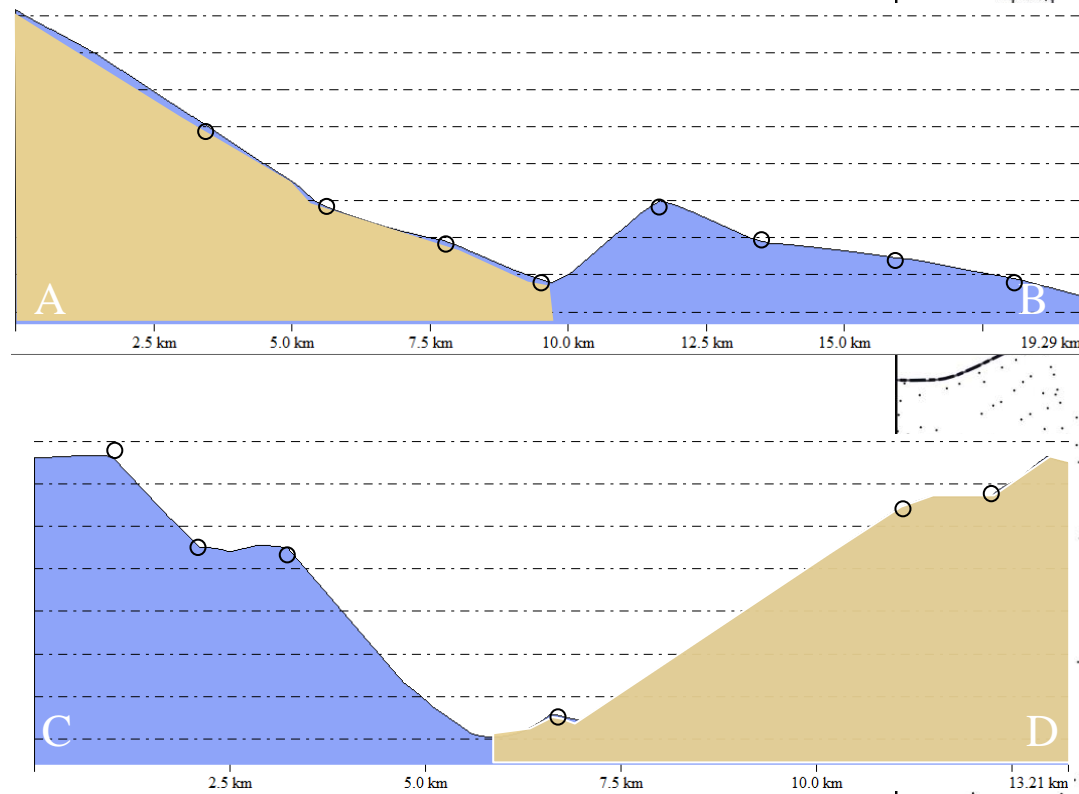

Latvijas Ģeotelpiskās
informācijas aģentūra

Att.7. Gravimetriskie dati Rīgas līcī. Uz ledus veiktie validēšanas mērījumi ar zilu (LĢIA, Maaamet, Oja et al 2011)

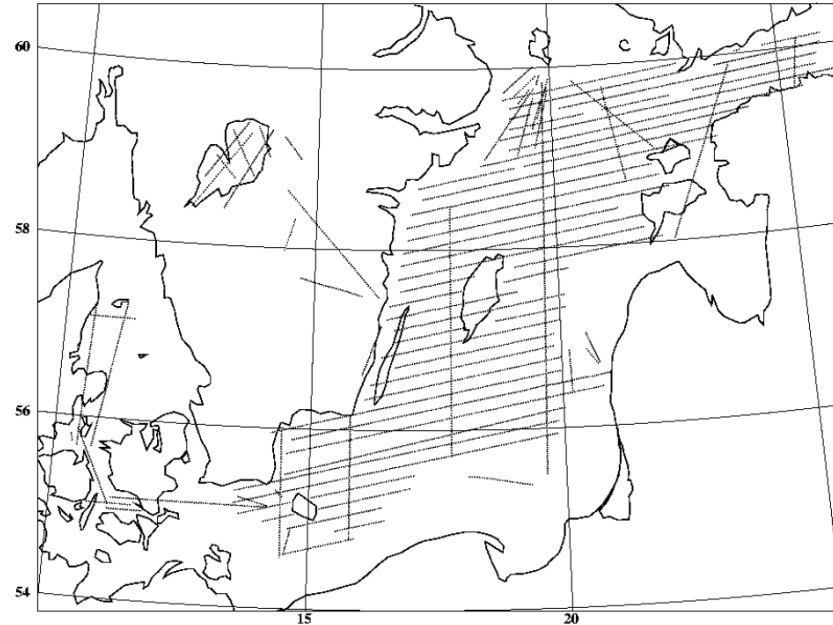

Att.6. Nobīde starp brīvo gaisa anomāliju vērtībām jūras un sauszemes gravimetrisko datu kopās Rīgas līča D daļā. Mēroga vienības 1mGal.

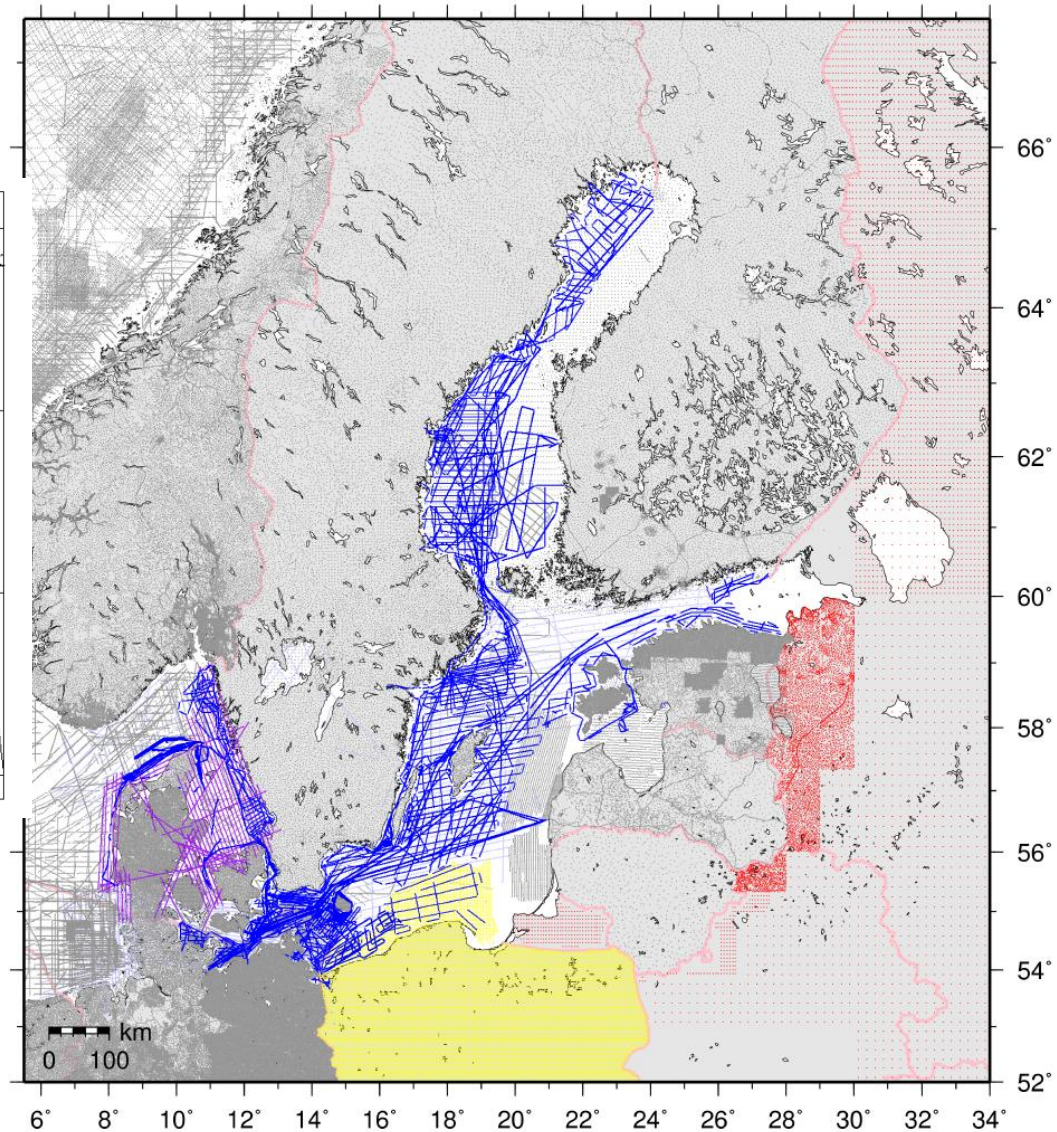

Latvijas Ģeotelpiskās
informācijas aģentūra

Att.8. Aerogravimetrijas dati Baltijas jūrā, statuss 1999.g.
Forsberg et al 2001.

Att.9. Projekta FAMOS mērījumi zilā krāsā. 21.gs. aerogravimetrijas mērījumi violetā
krāsā. Schwabe et al 2020.

Latvijas Ģeotelpiskās
informācijas aģentūra

1862
RĪGAS TEHNISKĀ
UNIVERSITĀTE

Interreg
Baltic Sea Region

Co-funded by
the European Union

BLUE ECONOMY

BalMarGrav

Att.10. Projekta partneri – RTU, LĢIA, Zviedrijas zemes dienesta un LJA pārstāvji pārrunās uz kuģa *Kristiāns Dāls*

Att.11. Patruļkuģa P-09 Rēzekne komanda ar LĢIA pārstāvniecību.

Latvijas Ģeotelpiskās
informācijas aģentūra

RĪGAS TEHNISKĀ
UNIVERSITĀTE

Interreg
Baltic Sea Region

Co-funded by
the European Union

BLUE ECONOMY
BalMarGrav

PLĀNVEIDA KAMPAŅAS

- Dārgi
- + Papildmērījumu iespējas
- + Stabilizēšanās mērījumi
- + Maršrutu izkārtojums, kontroles mērījumi atkarībā no vajadzībām
- + Personāla klātbūtne
- + Augsta datu kontrole

AUTOMATIZĒTĀS (PIGGYBACK) KAMPAŅAS JEB KAĶIS MAISĀ

- + Lēti
- (Bieži) Nav stabilizēšanas mērījumu
- Maršrutu izkārtojums atkarīgs no izmantotā kuģa, bieži nezināms
- Bieži nav pieejas gravimetram
- Gari pārbraucieni mijas ar īsiem
- + Var veikt atlasu no lielas kopas

Latvijas Ģeotelpiskās
informācijas aģentūra

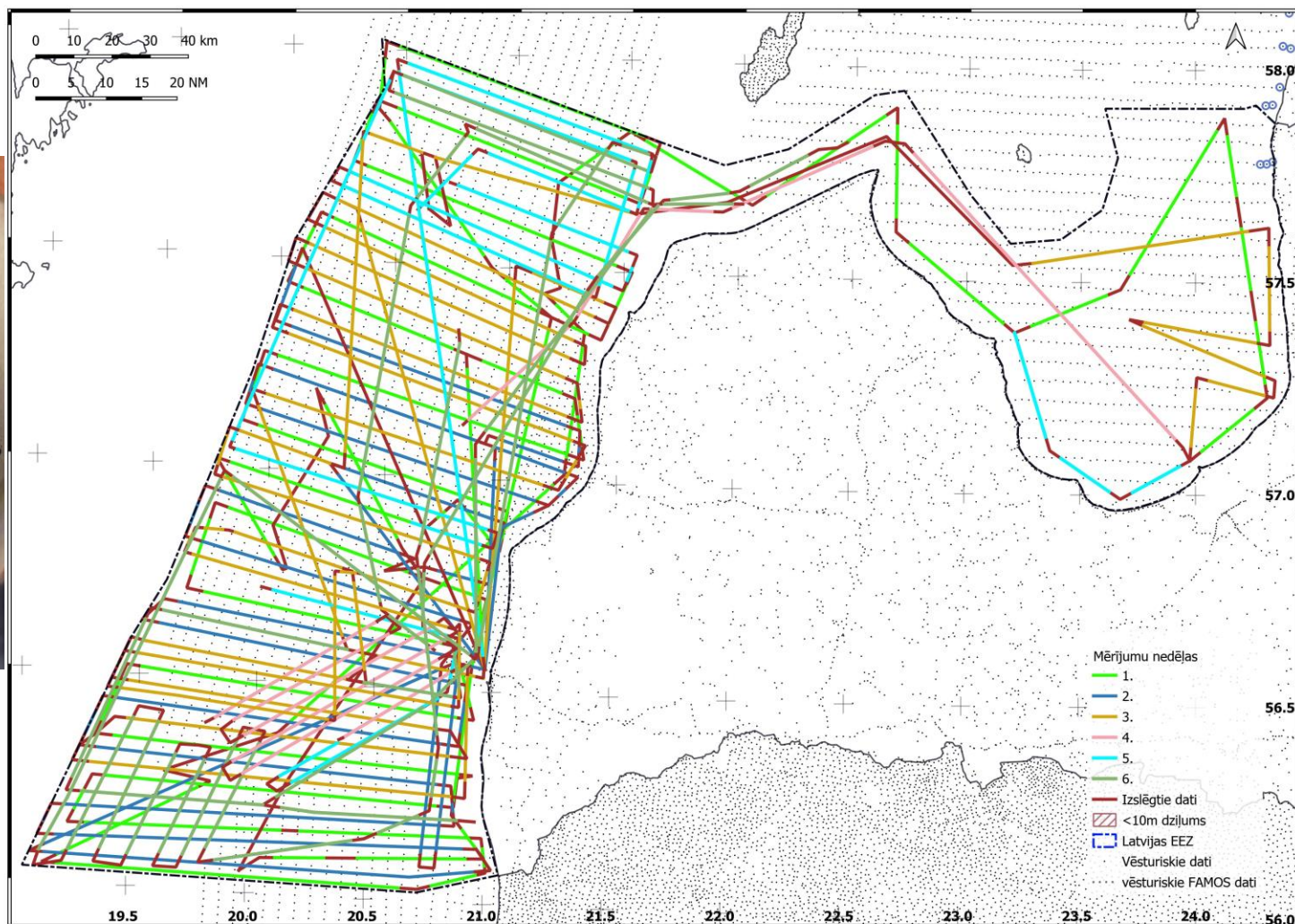

RĪGAS TEHNISKĀ
UNIVERSITĀTE

BalMarGrav

MODERNIZED GRAVITY MAPS OF THE BALTIC SEA

Latvijas Ģeotelpiskās
informācijas aģentūra

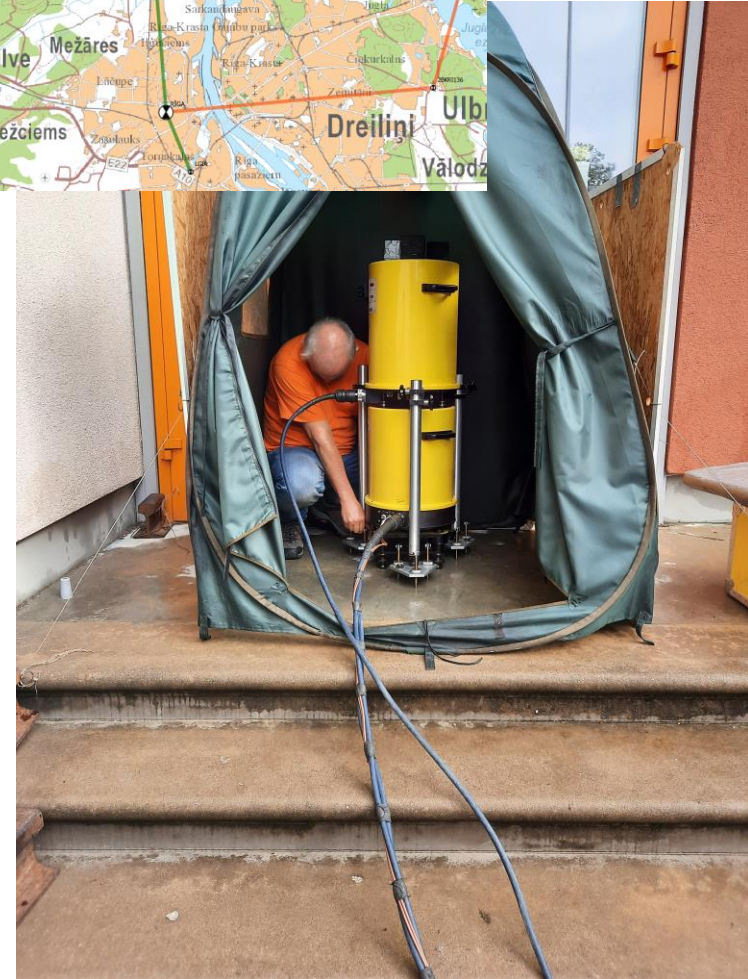
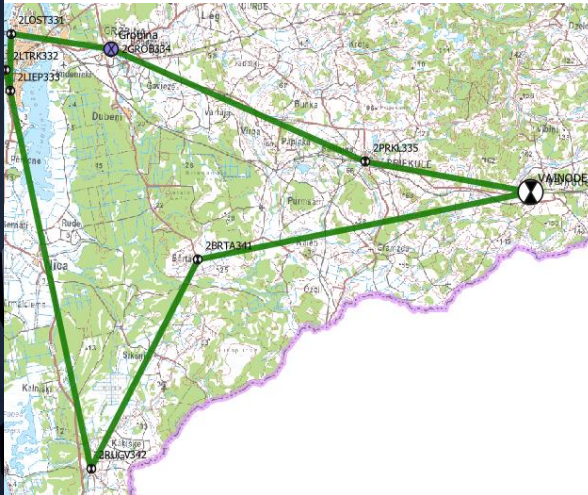

1862
RĪGAS TEHNISKĀ
UNIVERSITĀTE

BalMarGrav

MODERNIZED GRAVITY MAPS OF THE BALTIC SEA

Latvijas Ģeotelpiskās
informācijas aģentūra

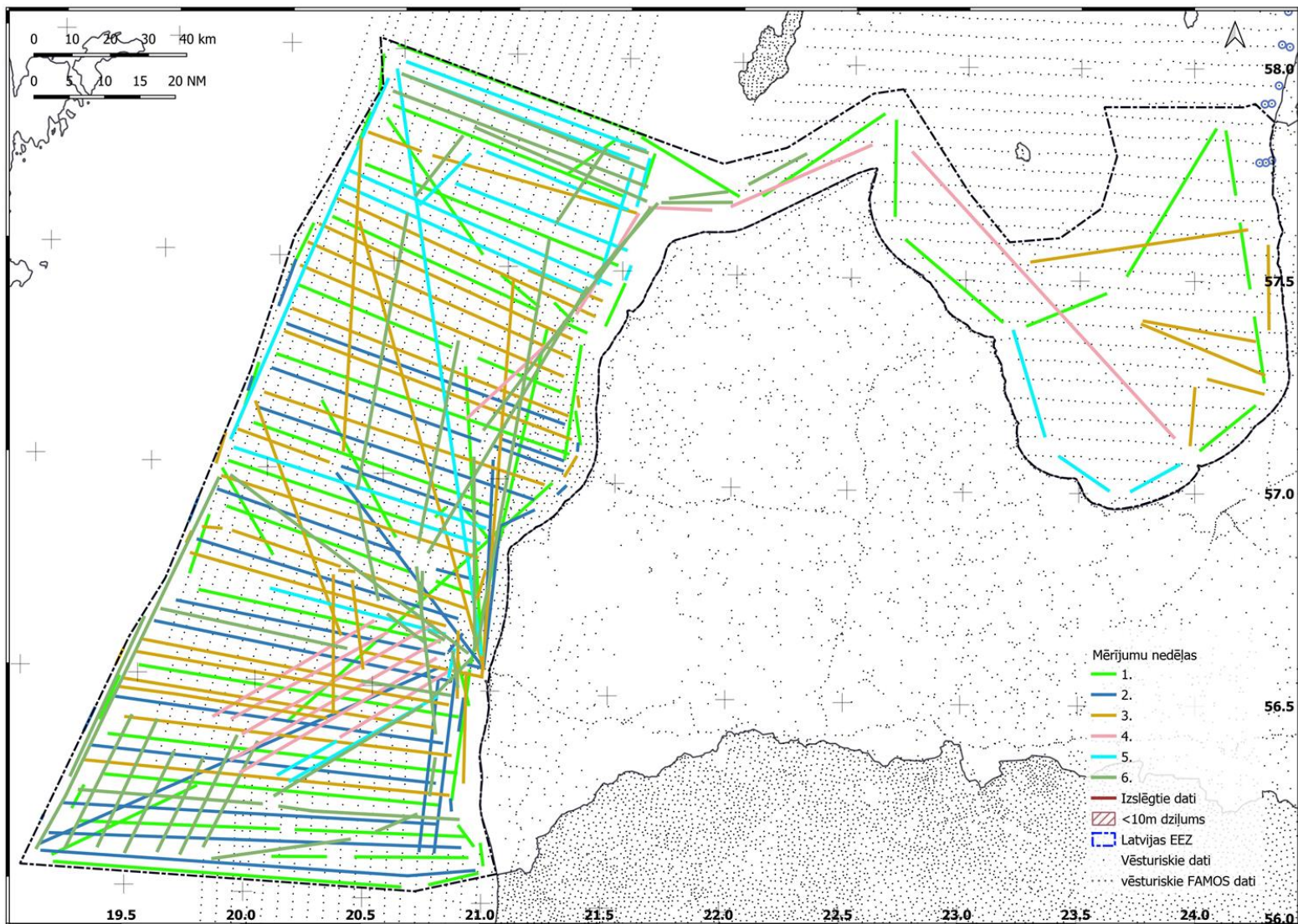

RĪGAS TEHNISKĀ
UNIVERSITĀTE

BalMarGrav

MODERNIZED GRAVITY MAPS OF THE BALTIC SEA

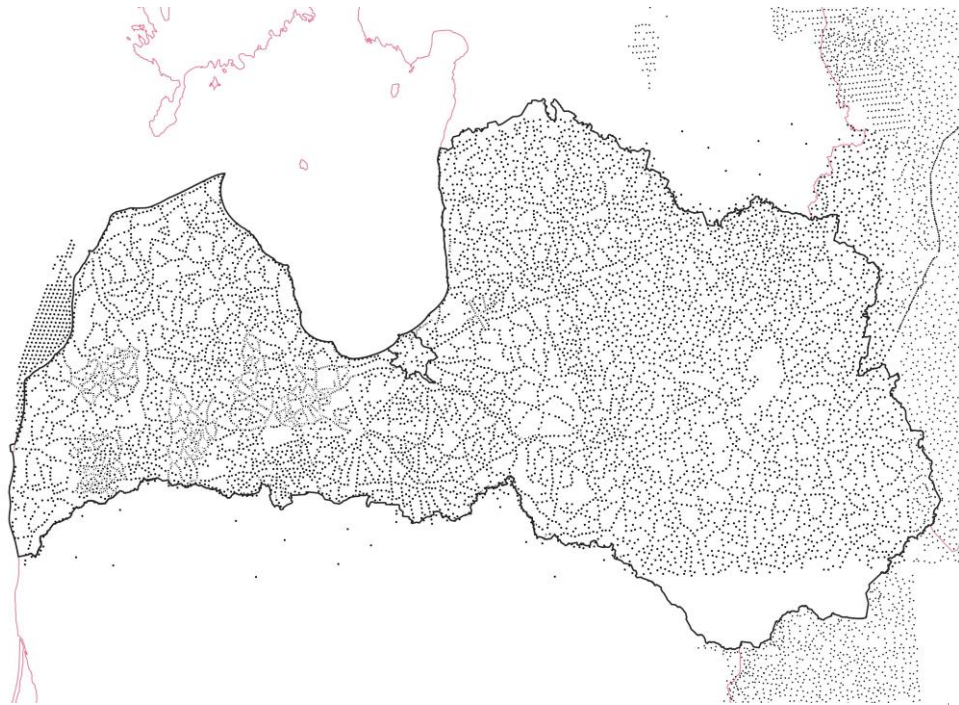

Sauszemes gravimetrija kontekstā. 1960-2011

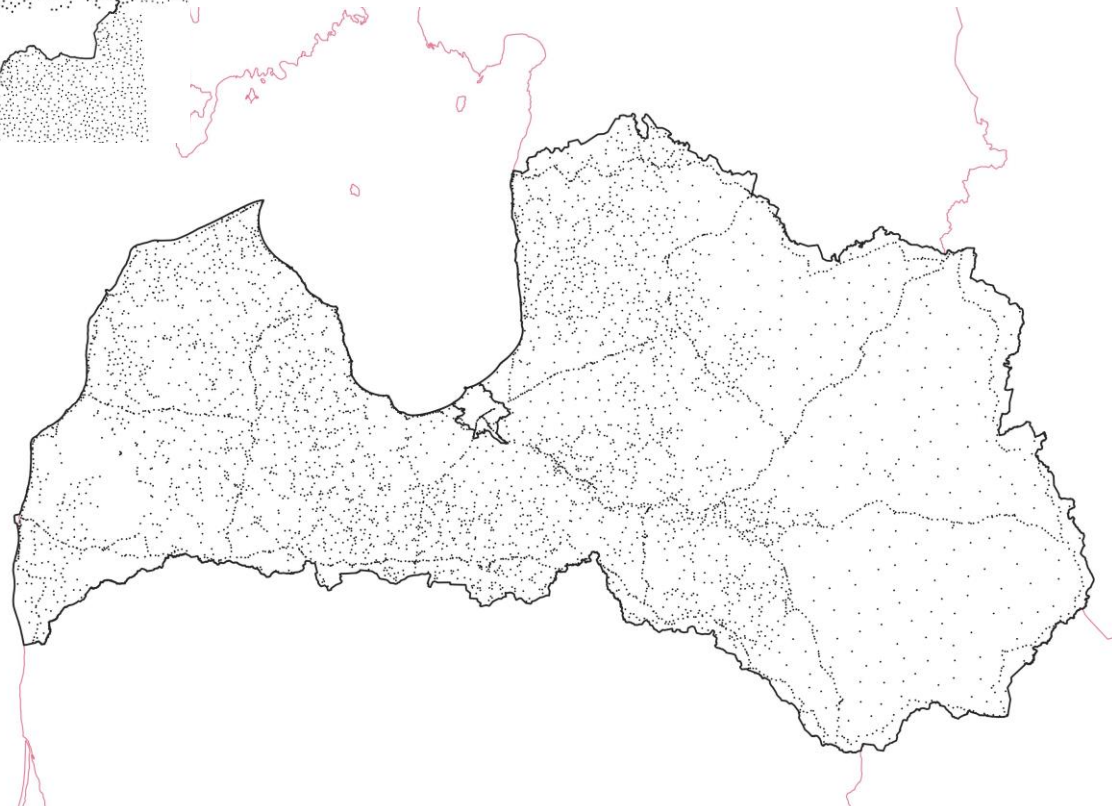
1960.-1970.

Vienmērīgs pārklājums

Individuāli novērojumi, digitizēti no kartēm

LV`98 ievades dati

1999.-2011.g.
Nevienmērīgs pārklājums
CG-3,CG-5
Pilna dokumentācija
LV`14 ievades dati

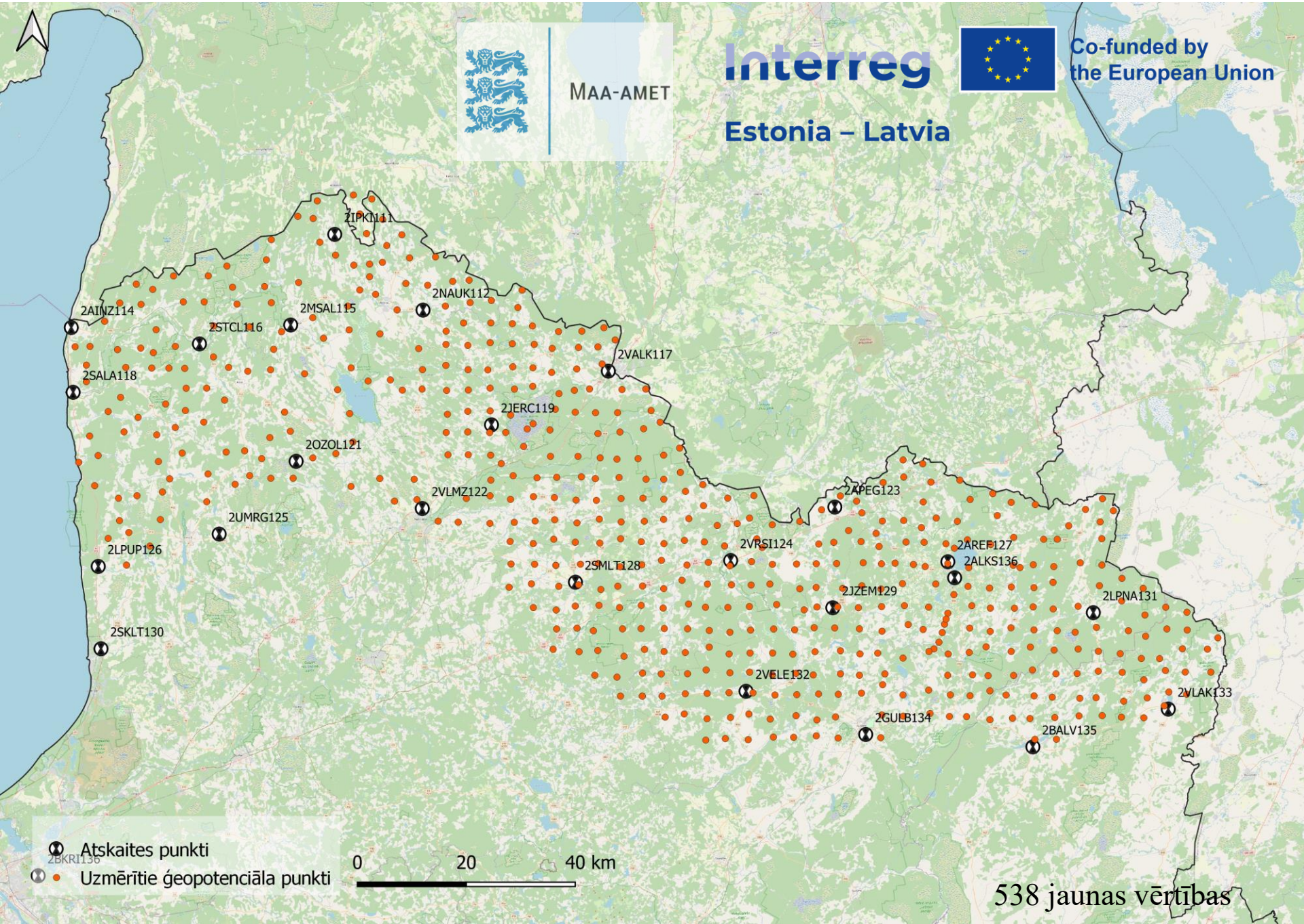
MAA-AMET

Interreg

Estonia – Latvia

Co-funded by
the European Union

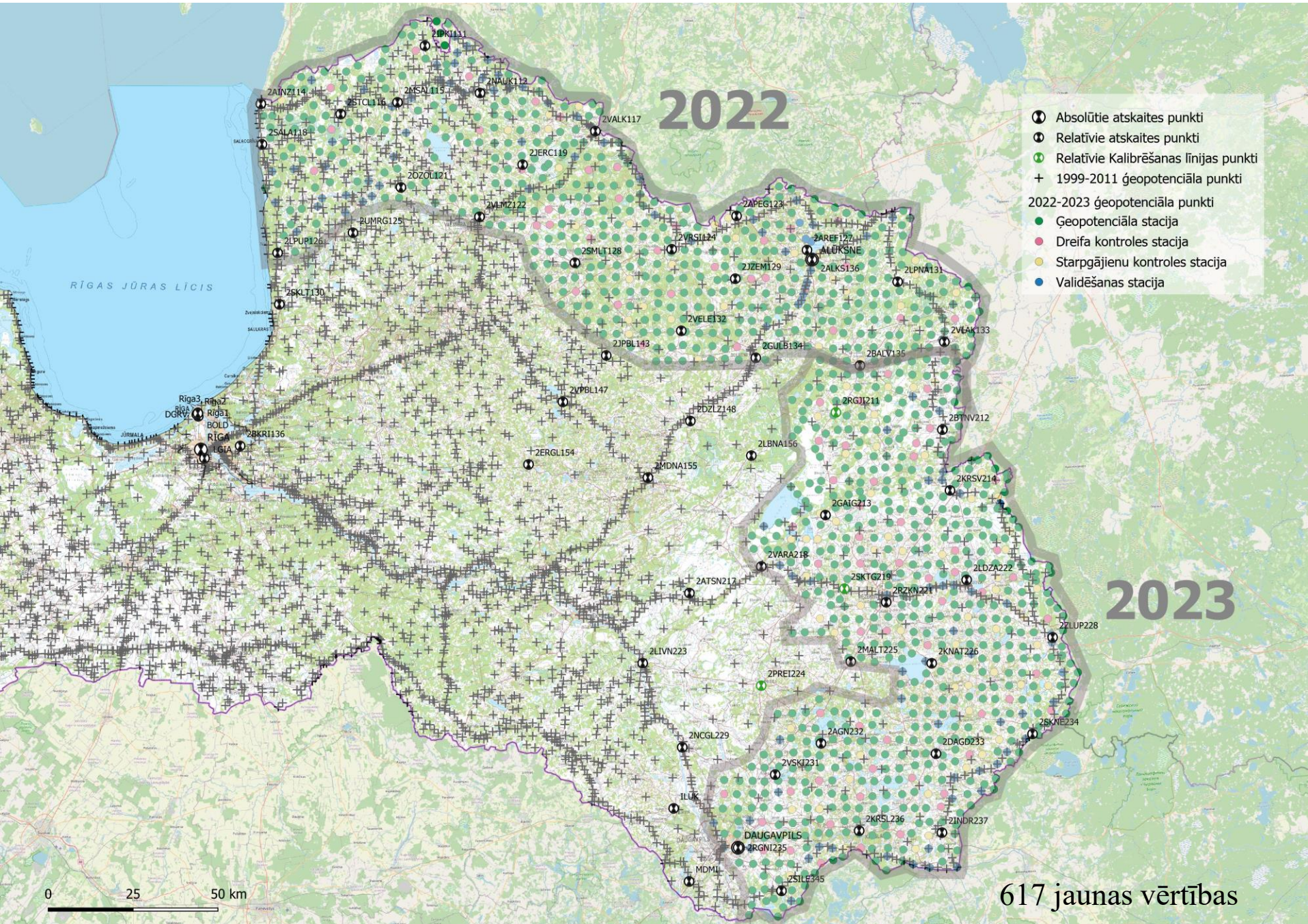
⊗ Atskaites punkti

⊙ • Uzņēmītie ģeopotenciāla punkti

0 20 40 km

538 jaunas vērtības

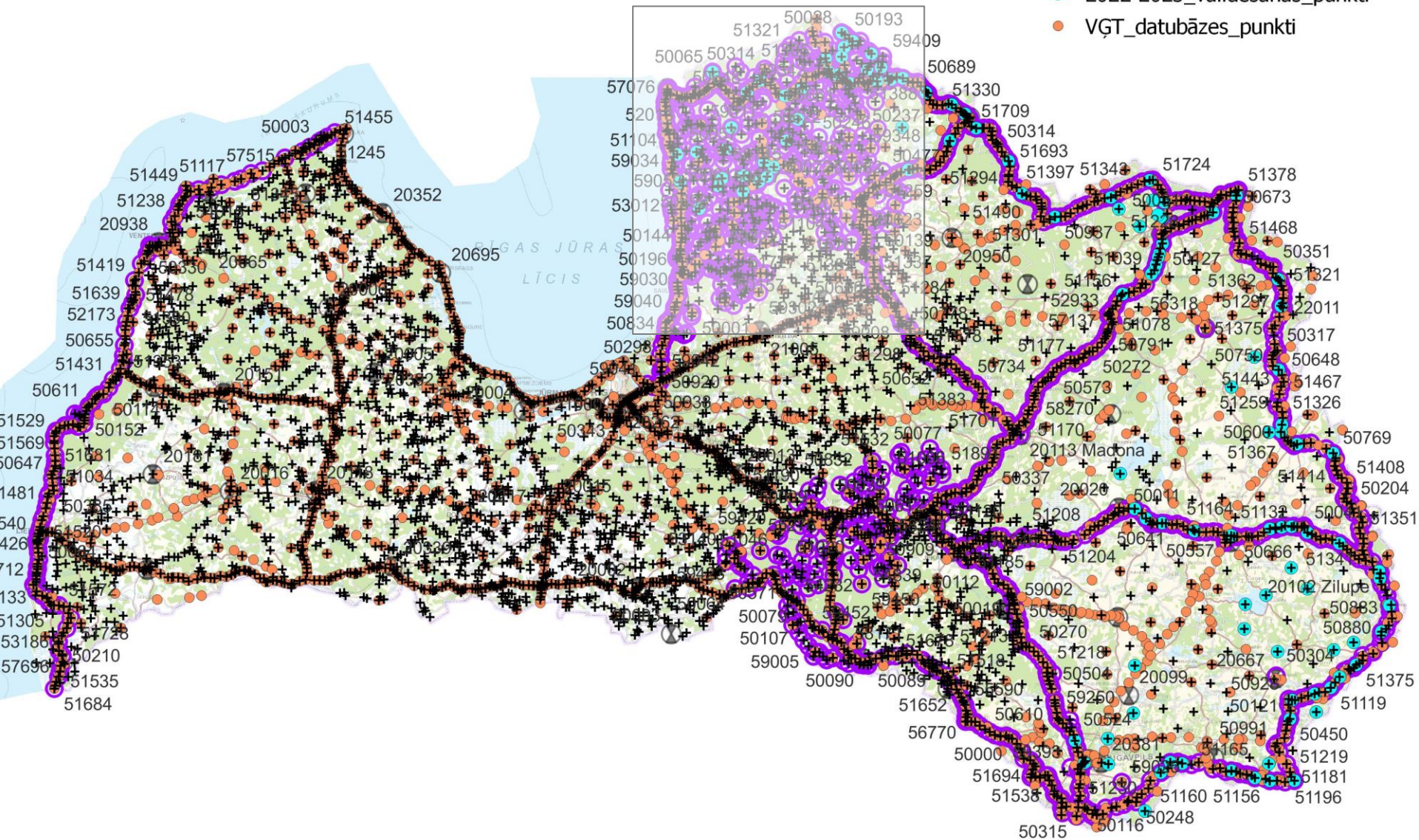

Paralēli jauno vērtību ieguvei tiek precizētas un validētas vecās

- + Vēsturiskie_neprecizētie_punkti
- Vēsturiskie_precizētie_punkti
- 2022-2023_validēšanas_punkti
- VĢT_datubāzes_punkti

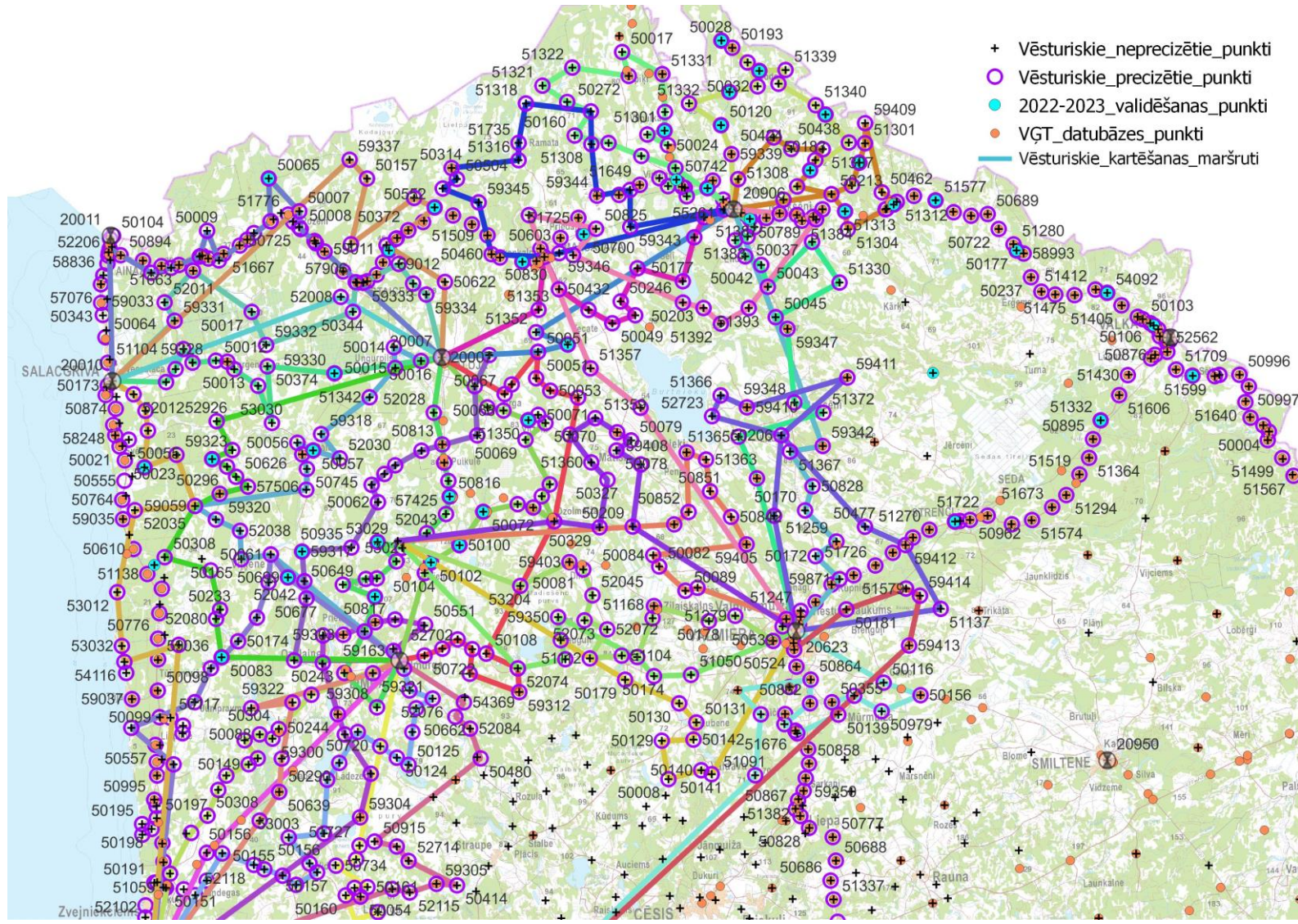

Latvijas Ģeotelpiskās
informācijas aģentūra

Paralēli jauno vērtību ieguvei tiek precizētas un validētas vecās

Atskaites sistēmas LAG-2019 uzturēšana

Atskaites sistēmas definēšana

Definīcija prezentēta 2023.g. NKG darba grupā

LAG-2019 ir Latvijas gravimetriskā atskaites sistēma epochā 2019,70. LAG-2019 realizē absolūtās gravimetriskās vērtības piecos 1.klases punktos. Valsts teritoriju vienmērīgi pārklāj relatīvais gravimetriskais 2.klases tīkls.

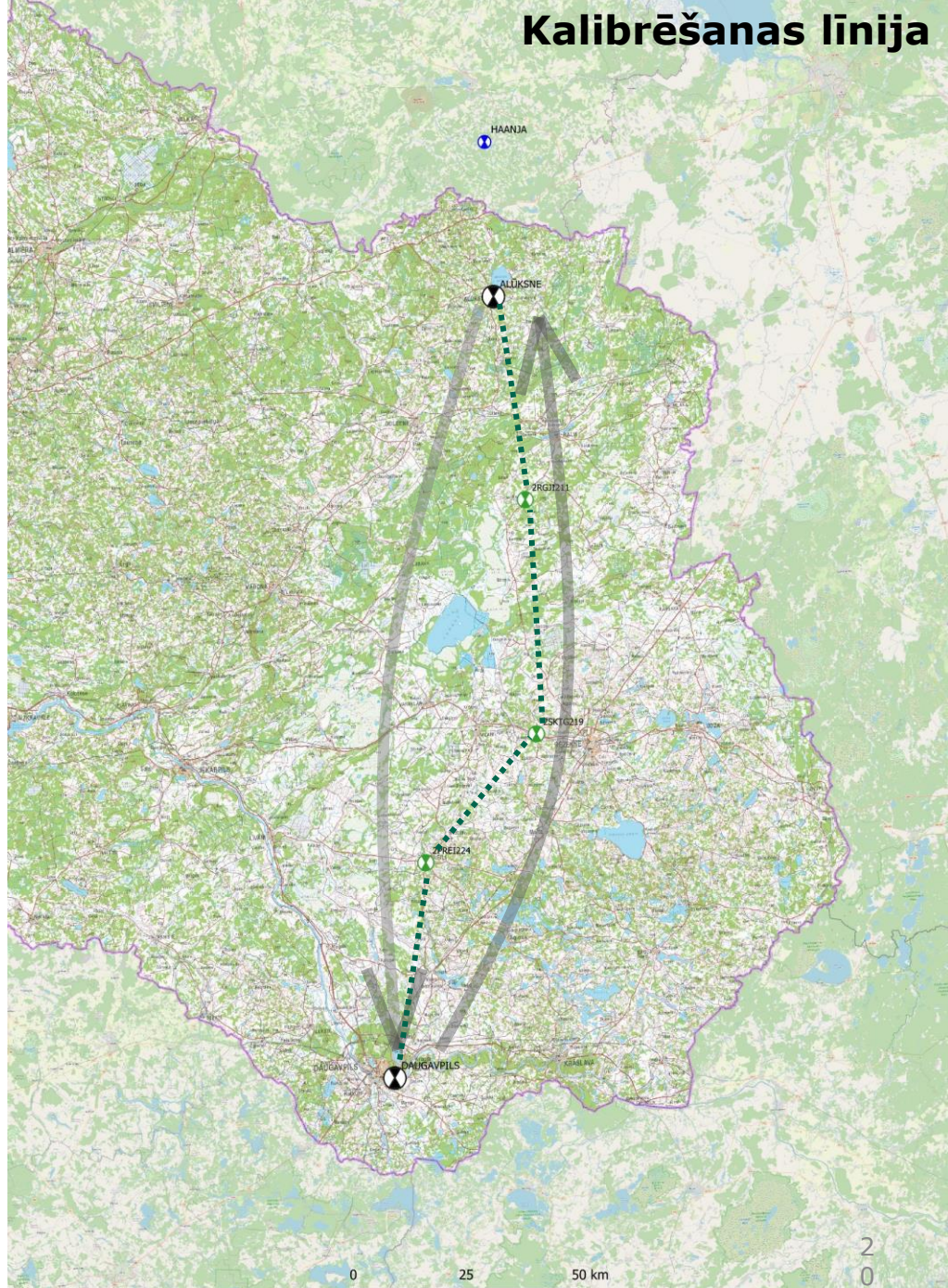
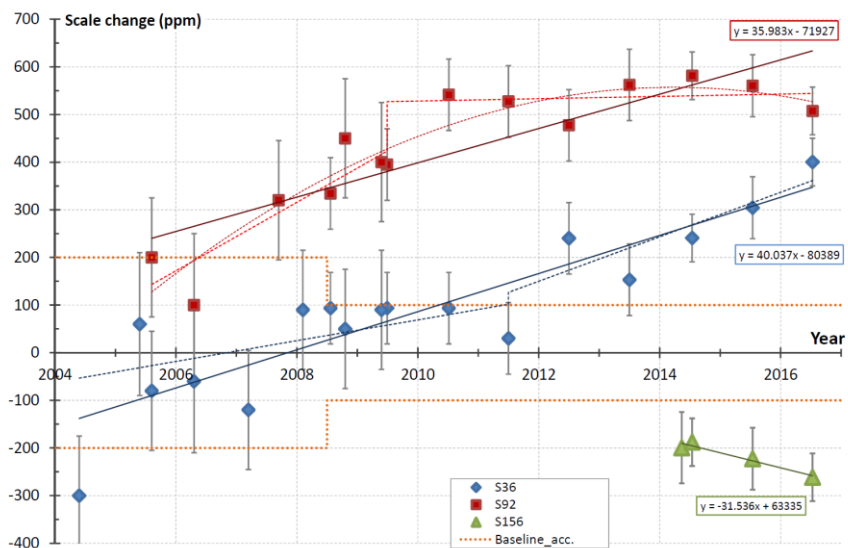

Latvijas Ģeotelpiskās
informācijas aģentūra

GCAL1 – koeficients mērinstrumenta
vienību konvertēšanai uz g

Scintrex gravimetriem izmaiņas pirmajos
gados būtiskas un nelineāras

Kalibrēšana tiek veikta divas reizes
sezonā.

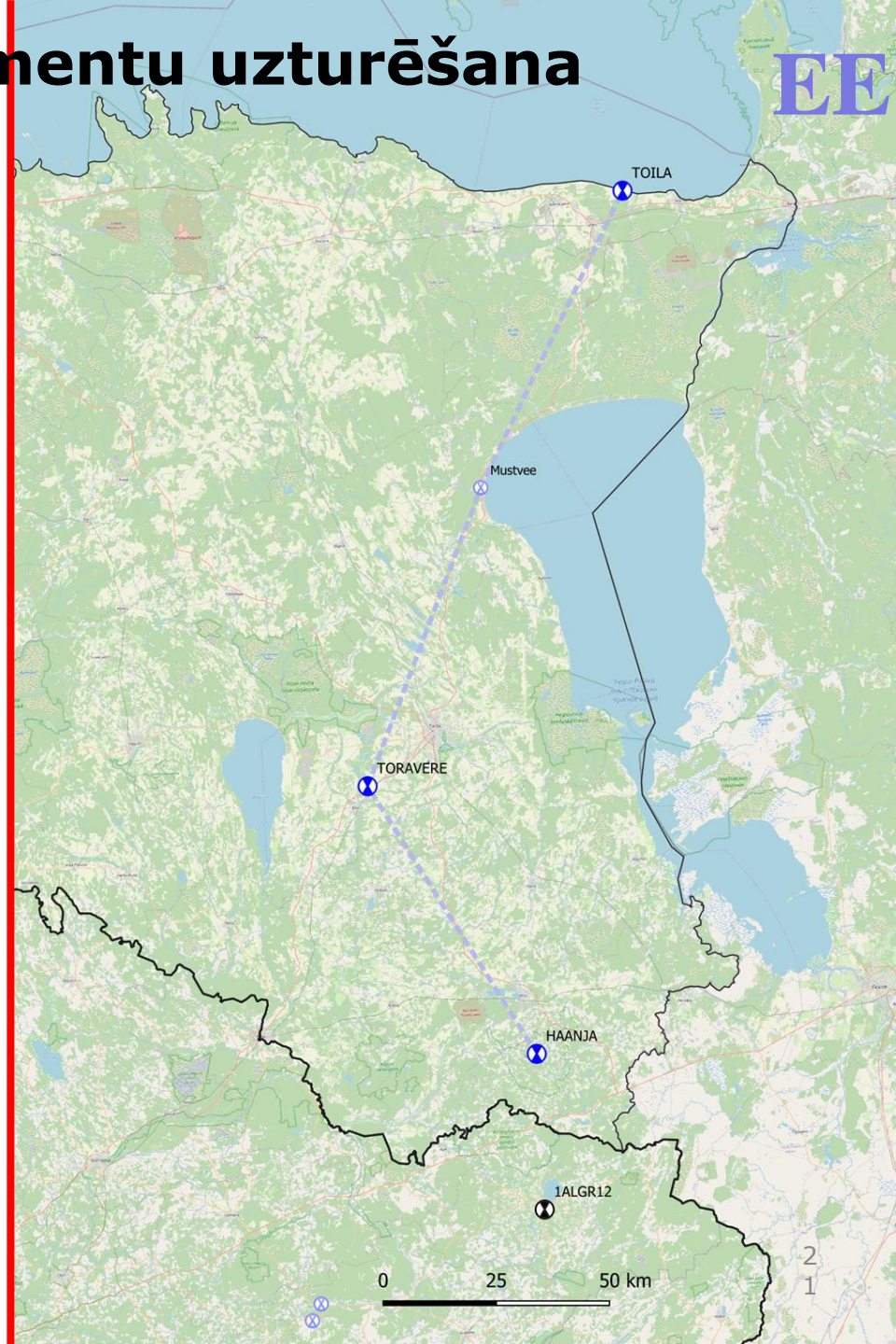
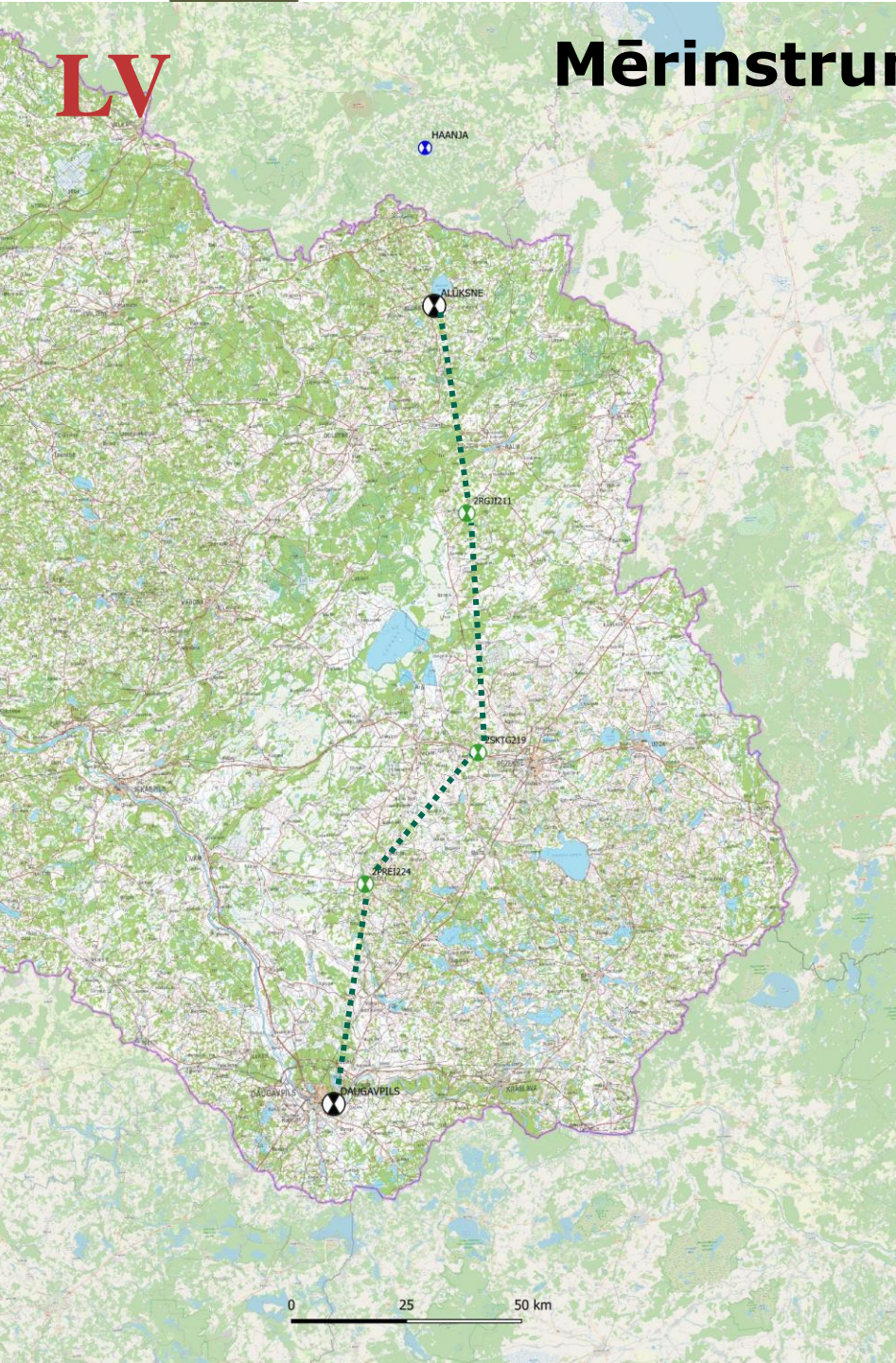
Att.12. Dažādu gravimetru kalibrēšanas faktora ilgtermiņa izmaiņu piemērs. (Oja 2016). Piemērā esošā mēroga nobīde 500ppm 100mGal starpības novērojumus var radīt 0,5mGal kļūdu.

LV

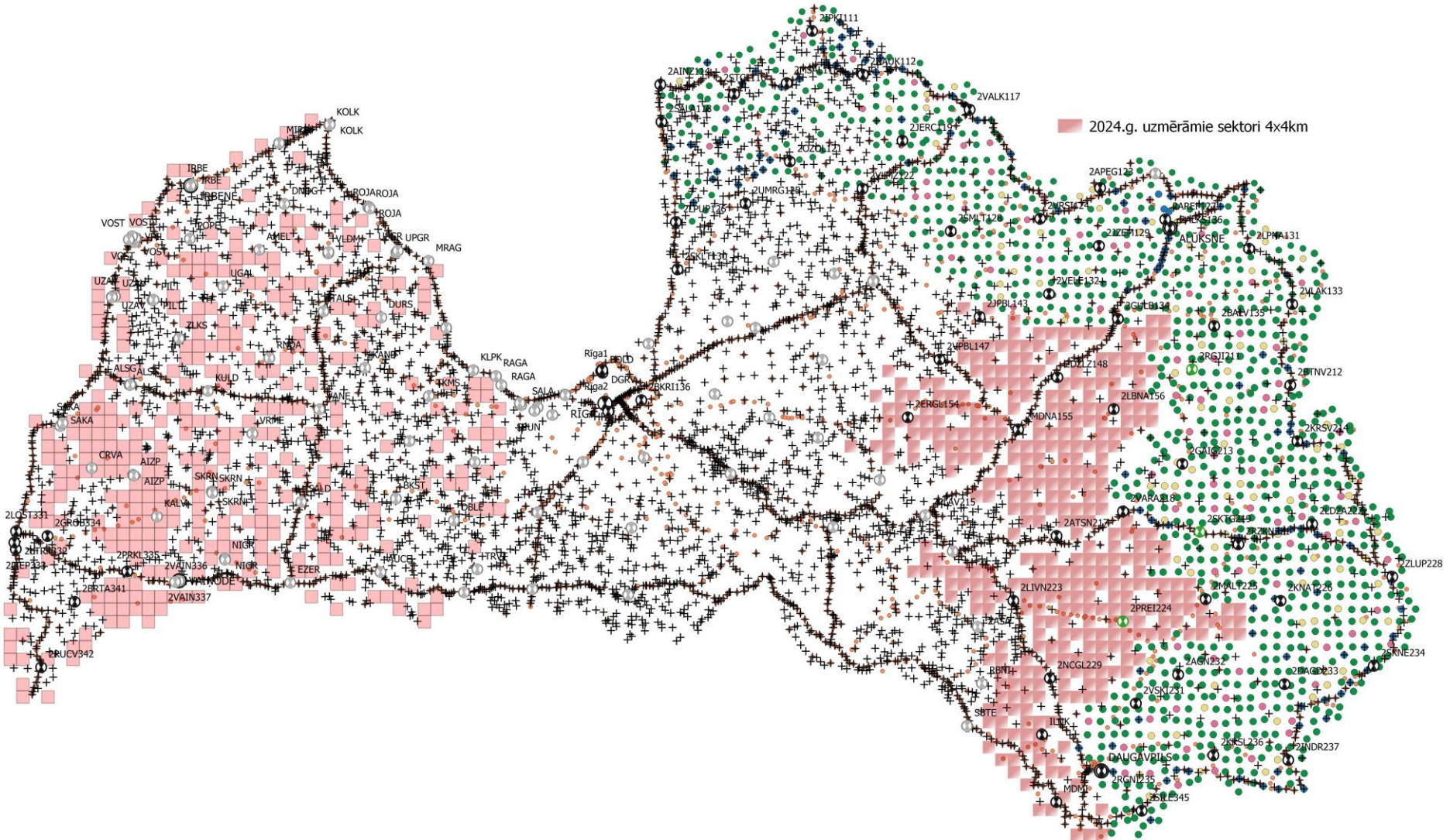
Mērinstrumentu uzturēšana

EE

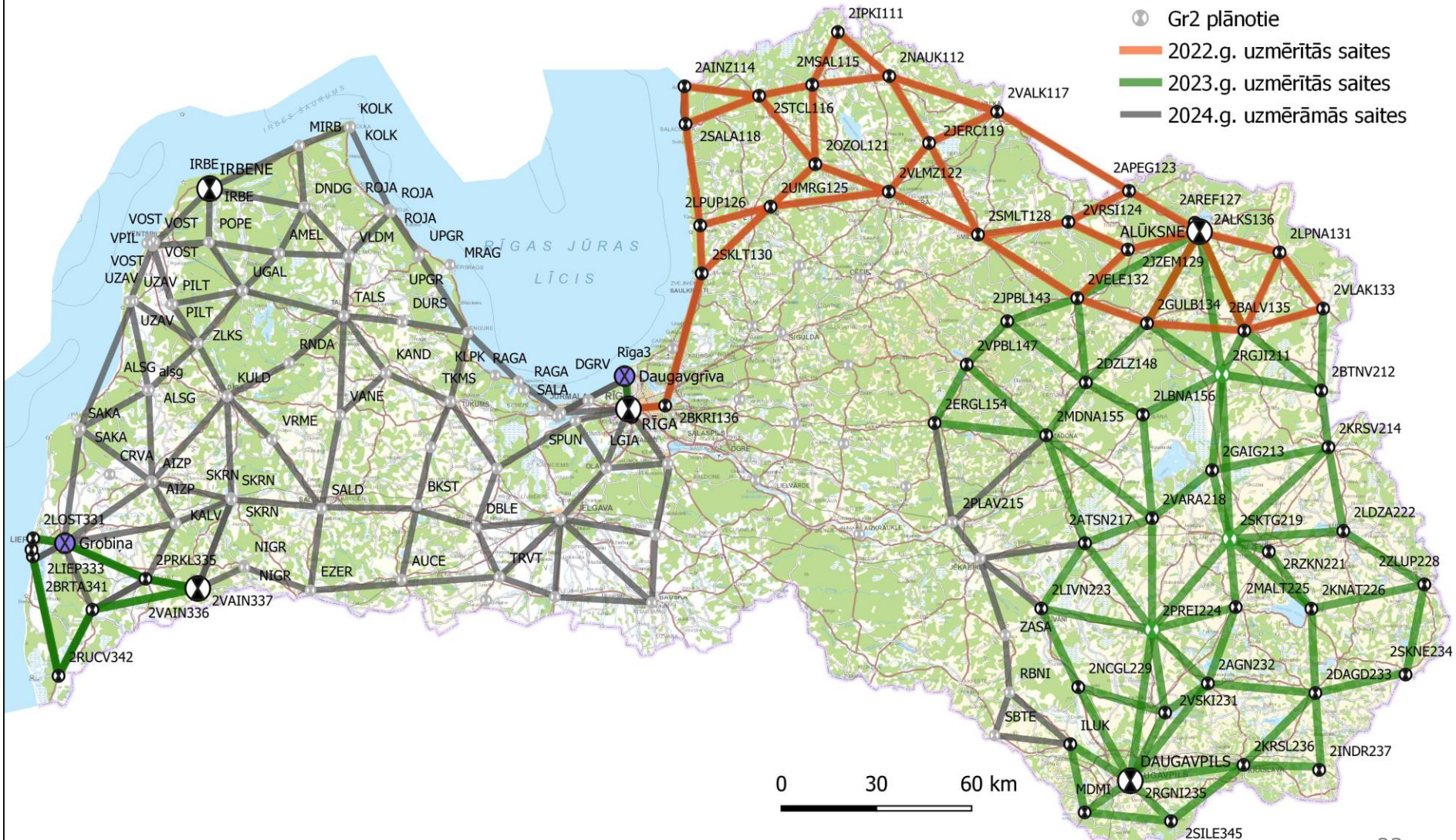
Ģeopotenciāla novērojumi 2024

Relatīvo atskaites punktu pārklājuma sabiezinašana paralēli ģeopotenciāla mērījumiem

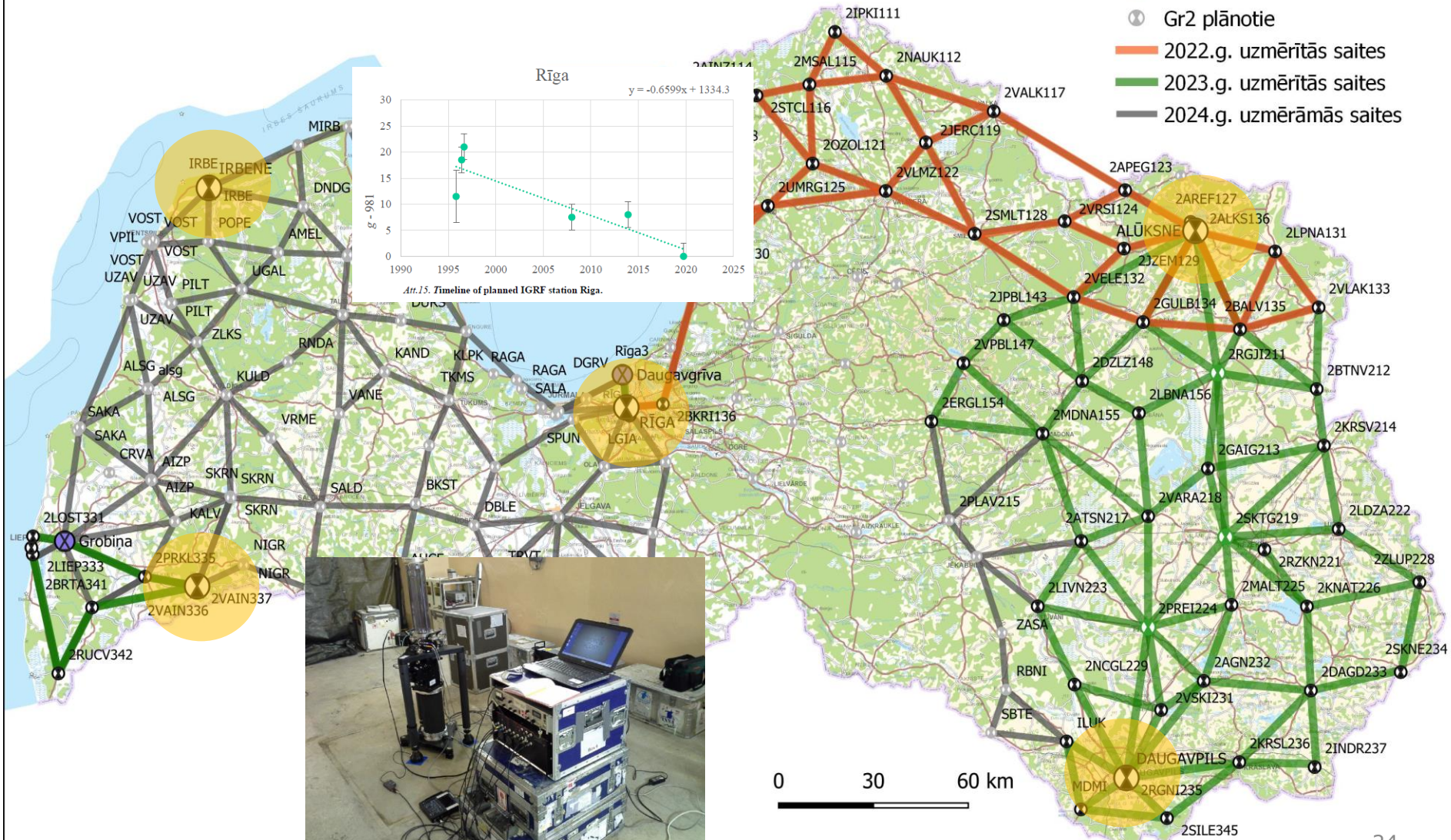
- Gr1
- A10 mērījumi
- Gr2
- Gr2 Kalibrēšanas
- Gr2 plānotie
- 2022.g. uzņēmētās saites
- 2023.g. uzņēmētās saites
- 2024.g. uzņēmāmās saites

Paralēli relatīvo punktu izveidei plānota kārtējā absolūtās gravimetrijas kampaņa 2024/IX

- Gr1
- A10 mērījumi
- Gr2
- Gr2 Kalibrēšanas
- Gr2 plānotie
- 2022.g. uzņēmās saites
- 2023.g. uzņēmās saites
- 2024.g. uzņēmās saites

Ieskats 2022.-2023. gada kampaņās

Pilnveidota līdzšinējā darbu plānošanas un izpildes metodika
Izstrādātas instruktažas un vadlīnijas darbu veikšanai
2023.g. mērījumu specifika gar Valsts robežu

Balvi

2023.gada ģeopotenciāla kartēšanas kampaņa.

Relatīvi daudz staciju Lubāna un Pededzes mitrājos, kā arī
Latvijas/Krievijas pierobežas purvos

Reti apdzīvotie reģioni mitrājos un pie robežas meta izaicinājumu arī ar savu ceļu tīklu

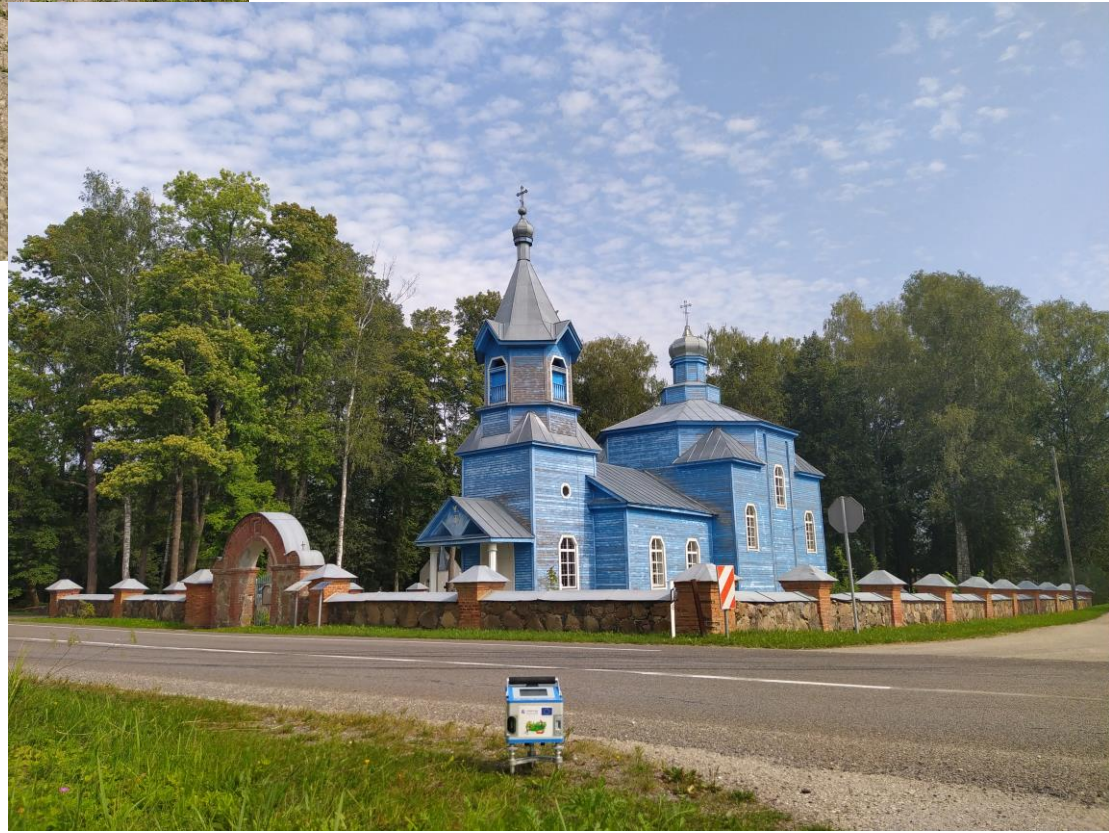
Novērojumi mitrājos, kūdras izstrādes purvos problemātiski; Ieteicams izmantot iekšzemes kāpas u.c. stabilas grūntis.

Latvijas Ģeotelpiskās
informācijas aģentūra

Forsberg, R., Olesen, A. V., Keller, K., Møller, M., Gidskehaug, A., Solheim, D. 2001. Airborne gravity and geoid surveys in the Arctic and Baltic Seas. Proceedings of International Symposium on Kinematic Systems in Geodesy, Geomatics and Navigation, 586–593.

Oja, T., Turk, K., Ellmann, A., Gruno, A., Bloom, A., Sulaoja, M. 2011. Relative gravity surveys on ice-covered water bodies. Konferences ziņojums. ENVIRONMENTAL ENGINEERING, 8th international conference, Vilnius, Lietuva.

Schwabe, J., Liebsch, G., Ågren, J., Mononen, J., Andersen, O., Westfeld, P. and Hammarklint, T. (2020). The Baltic Sea Chart Datum 2000 (BSCD2000) – Implementation of a common reference level in the Baltic Sea. *The International Hydrographic Review*, 23, 63–83.

Wilde-Piorko, M., Bauer, T., Bilker-Koivula, M., Ellmann, A., Kaminskis, J., Krynski, J., Olsson, P., Olszak, T., Pāršielūnas, E., Rosowiecka, O., Schwabe, J., Strykowski, G., Szelachowska, M., Szulwic, J., Tomczak, A., Varbla, S., Zuševics, V. 2023. Report on availability and re-processing procedure of the historical marine gravity data of the southern and eastern Baltic Sea. Npublicēts. Pieejams internetā: interreg-baltic.eu/project/balmargrav. Atsauce tekstā (Balmargrav 2023)

Wilde-Piorko, M., Bauer, T., Bilker-Koivula, M., Ellmann, A., Kaminskis, J., Krynski, J., Olsson, P., Olszak, T., Pāršielūnas, E., Rosowiecka, O., Schwabe, J., Strykowski, G., Szelachowska, M., Szulwic, J., Tomczak, A., Varbla, S., Zuševics, V. 2023. Report on modern marine gravity data for selected areas of southern and eastern Baltic sea. Npublicēts. Pieejams internetā: interreg-baltic.eu/project/balmargrav. Atsauce tekstā (Balmargrav 2023)

Latvijas Ģeotelpiskās
informācijas aģentūra

Paldies par uzmanību!

Vents Zuševics
Vents.Zuševics@lgia.gov.lv

